

SOCIAL OMSORG
Kotte Wennberg

Socialnämnden 2014-12-17

Överenskommelse om flyktingar och andra skyddsbehövande

Sammanfattning

Täby kommun har haft en överenskommelse med länsstyrelsen om mottagande av flyktingar och andra skyddsbehövande. Gällande överenskommelse är daterad den 22 mars 2011 och gäller mottagande av 30 flyktingar och andra skyddsbehövande som anvisats plats genom Arbetsförmedlingen eller Migrationsverkets försorg, utöver de som bosätter sig själva i kommunen.

Under 2015 förväntas Stockholms län ta emot 2 508 nyanlända och skyddsbehövande på anvisning från Migrationsverket och Arbetsförmedlingen. Det totala mottagandet i länet prognostiseras till 11 402 individer inklusive asylsökande barn utan legal vårdnadshavare. Den största delen utgör egenbosättningen i länet och ger ett mycket ojämnt mottagande mellan kommunerna.

2015 års fördelningstal baseras på den gemensamma regionala fördelningsmodell som tagits fram i samråd med kommunerna 2010, och därefter kommunicerats årligen. Syftet är att uppnå ett likvärdigt åtagande och en jämnare fördelning av mottagandet mellan kommunerna i Stockholms län. Fördelningstalen år 2015 för Täby kommun uppgår till 106 individer jämfört med nuvarande överenskommelse om 30 individer. Det innebär ett utökat mottagande av flyktingar och andra skyddsbehövande med 76 individer per år jämfört med nuvarande överenskommelse.

Förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar för egen del att godkänna förslaget till överenskommelse om mottagande av flyktingar och andra skyddsbehövande Sverige enligt fördelningstal 2015 från Migrationsverket.
2. Socialnämnden uppdrar till socialchefen att underteckna den nya överenskommelsen om fullmäktige så beslutar.
3. Socialchefen får i uppdrag att utreda frågan gällande bostäder.

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. Kommunfullmäktige ger socialnämnden i uppdrag att teckna ny platsöverenskommelse med Migrationsverket enligt framtagna processer för regionalt mottagande för flyktingar och andra skyddsbehövande.
2. Överenskommelsen avser överenskommelse om mottagande av flyktingar och andra skyddsbehövande.
3. Överenskommelsen gäller tills vidare med en ömsesidig uppsägningstid om nio (9) kalendermånader.

Ärendet

Sedan den 1 december 2010 har Arbetsförmedlingen etableringsansvaret för nyanlända och skyddsbehövande. Varje kommun har gjort lokala överenskommelser (LÖK) om hur arbetet och fördelningen av de åtaganden som åligger varje myndighet ska handläggas på bästa möjliga sätt. Arbetsförmedlingen har uppdraget att samordna insatserna för de nyanlända och har därmed även ansvaret för att se till att lokala överenskommelser finns. Täby kommun har en lokal överenskommelse med Arbetsförmedlingen sedan ansvaret övergick till Arbetsförmedlingen. Fördelningen av ansvar och uppgifter för etableringsinsatser är följande:

Statens ansvar och uppgifter

Arbetsförmedlingen

- har ett samordnande ansvar för etableringsinsatserna
- är stödjande och pådrivande i förhållande till andra parter
- ansvarar för etableringssamtalen
- ansvarar för bosättning av personer som har rätt till etableringsplan
- ansvarar för upprättande av etableringsplan
- beslutar om etableringsersättning
- är uppdragsgivare till lotsar
- fastställer länstal efter samråd med länsstyrelsen och Migrationsverket.

Försäkringskassan

- beslutar om etableringstillägg och bostadsersättning
- betalar ut etableringsersättning, etableringstillägg och bostadsersättning.

Länsstyrelserna

- medverkar till att det finns beredskap hos kommunerna att ta emot nyanlända
- tecknar överenskommelser med kommunerna om mottagande av nyanlända
- främjar regional samverkan mellan berörda kommuner, myndigheter, företag och organisationer som anordnar aktiviteter för nyanlända
- stödjer kommuner i samordningen av kommunal verksamhet såsom SFI och samhällsorientering

Migrationsverket

- tar fram nationell prognos för nyanlända
- ansvarar för bosättning av vissa nyanlända
- beslutar om statlig ersättning till kommuner och landsting

Kommunernas ansvar och uppgifter

- ansvar för de personer som inte omfattas av den nya lagen om etablering
- försörjning och andra insatser för de som inte har rätt till etableringsplan på grund av nedsatt prestationsförmåga (kompletterande försörjningsstöd). Utgifter för kompletterande försörjningsstöd ska återsökas från staten.
- ansvar för att hantera "glappet", att erbjuda försörjningsstöd i tiden mellan PUT (permanent uppehållstillstånd) och starten för etableringsplanen genom Arbetsförmedlingen (och därmed etableringsersättning). Ersättning för av kommunen utbetalt försörjningsstöd ska återsökas från staten.
- mottagande och bostadsförsörjning
- att vid behov ge praktisk hjälp i samband med bosättning
- undervisning i SFI och annan vuxenutbildning
- samhällsorientering, som är en lagreglerad skyldighet för kommunerna
- skola, förskoleverksamhet, barnomsorg och andra insatser för barn och ungdomar
- insatser inom det sociala området
- att se till att övrig kommunal verksamhet och service kommer nyanlända till del

Kommunens huvuduppdrag är att ordna med bostad till de till nyanlända och övriga skyddsbehövande samt ordna praktiska insatser i samband med detta. Samhällsorientering är enligt lag kommunens skyldighet att erbjuda och detta görs inom ramen för Centrum för samhällsorientering, som är ett regionalt samarbete och med Stockholms stad som huvudman för att på så sätt ge möjlighet att kunna ge samhällsorientering på så många språk som möjligt. Kommunens arbete omfattar också de personer som helt eller delvis inte är arbetsföra (enligt punkt 1, 2 ovan) eller ännu inte fått etableringsplan (enligt punkt 3 ovan). De som har en prestationsförmåga under 25 % omfattas inte av lagen och de som har nedsatt prestationsförmåga för en etableringsplan på 25, 50 eller 75 % och ska i övrigt ges stöd av kommunen.

Det är personer som kommer att behöva stöd från kommunens individ och familjeomsorg. Undervisning i SFI och annan vuxenutbildning samt förskola, barnomsorg och skola tillhandahålls av kommunen tillsammans med all annan övrig kommunal service till kommuninvånarna. Arbetsmarknadsinsatser och andra insatser för att snabbt komma ut i arbetslivet åligger arbetsförmedlingen.

Ersättning för personer med uppehållstillstånd som betalas ut till kommuner med överenskommelse om mottagande och utan ansökan är en grundersättning om

222 000 kronor per år. Därutöver utbetalas ett schablonbelopp som fastställs varje år och som för 2014 är:

- 82 900 kronor för barn samt vuxna som inte har fyllt 65 år.
- 51 900 för vuxna som fyllt 65 år

Schablonersättningen ska täcka kostnader för etableringsinsatser för nyanlända såsom mottagande och praktisk hjälp vid bosättning, särskilda introduktionsinsatser eller merkostnader i skola, förskola, fritidshem och barnomsorg, SFI, samhällsorientering, tolk och vissa kostnader för ekonomiskt bistånd. Schablonbeloppet utbetalas under en tvåårsperiod. Ersättningen kan delas mellan kommuner om personen flyttar mellan olika kommuner under de första 24 månaderna.

2015 års fördelningstal baseras på den gemensamma regionala fördelningsmodell som tagits fram i samråd med kommunerna 2010, och därefter kommunicerats årligen. Syftet är att uppnå ett likvärdigt åtagande och en jämnare fördelning av mottagandet mellan kommuner i Stockholms län. Fördelningstalen år 2015 för Täby kommun uppgår till 106 individer per år jämfört med nuvarande överenskommelse om 30 individer. Det innebär ett utökat mottagande av flyktingar och andra skyddsbehövande med 76 individer per år jämfört med nuvarande överenskommelse. Detta ställer ett stort utökat ansvar för tillgång till bostäder för målgruppen samt utökade resurser för handläggning.

Täby kommun har ett bostadsbestånd om ca 200 lägenheter vilket består av bostadsrätter och ett fåtal hyresrätter till förfogande för personer i behov av bostad i rehabiliterande syfte samt flyktingmottagande, som hyrs ut i andra hand med kortare kontrakt. För ett mottagande om 106 individer per år är inte nuvarande bostadsbestånd tillräckligt. Kommunen kommer att behöva utöka bostadsbeståndet, både genom köp av bostadsrätter och att utreda frågan om det finns möjlighet att teckna avtal med nya fastighetsägare vad gäller bostad i de nya områden som byggs.

Då arbetsförmedlingen har ansvaret för etableringen för nyanlända och etableringsersättning utbetalas under 24 månader kan ett större mottagande få stor effekt för försörjningsstödet om två år. Detta då nyanlända, om de inte fått egen inkomst i form av arbete eller annan försörjning har möjlighet att söka försörjningsstöd som övriga medborgare. Socialtjänstens arbetsuppdrag är att arbeta för att den enskilde ska få en egen försörjning. Socialtjänsten arbetar i dag i ett nära samarbete med arbetsförmedlingen och genom andra arbetsmarknadsinsatser för personer som uppbär försörjningsstöd.

Claes Lagergren
Socialchef

Kotte Wennberg
Avdelningschef